

EL1010 Reglerteknik AK

Föreläsning 6:
Kompensering (forts.), robusthet och känslighet

Kursinfo

- Repetition av komplexa tal:

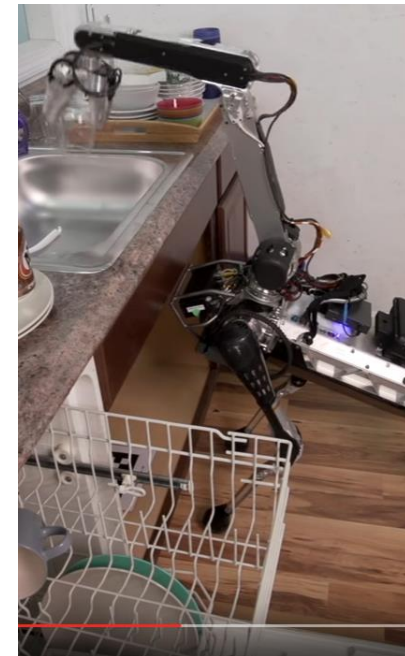
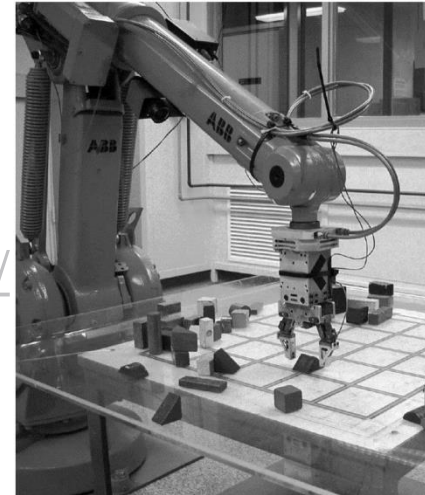
<https://www.kth.se/social/upload/4fce1a4df276543a98000012/komplexatal.pdf>

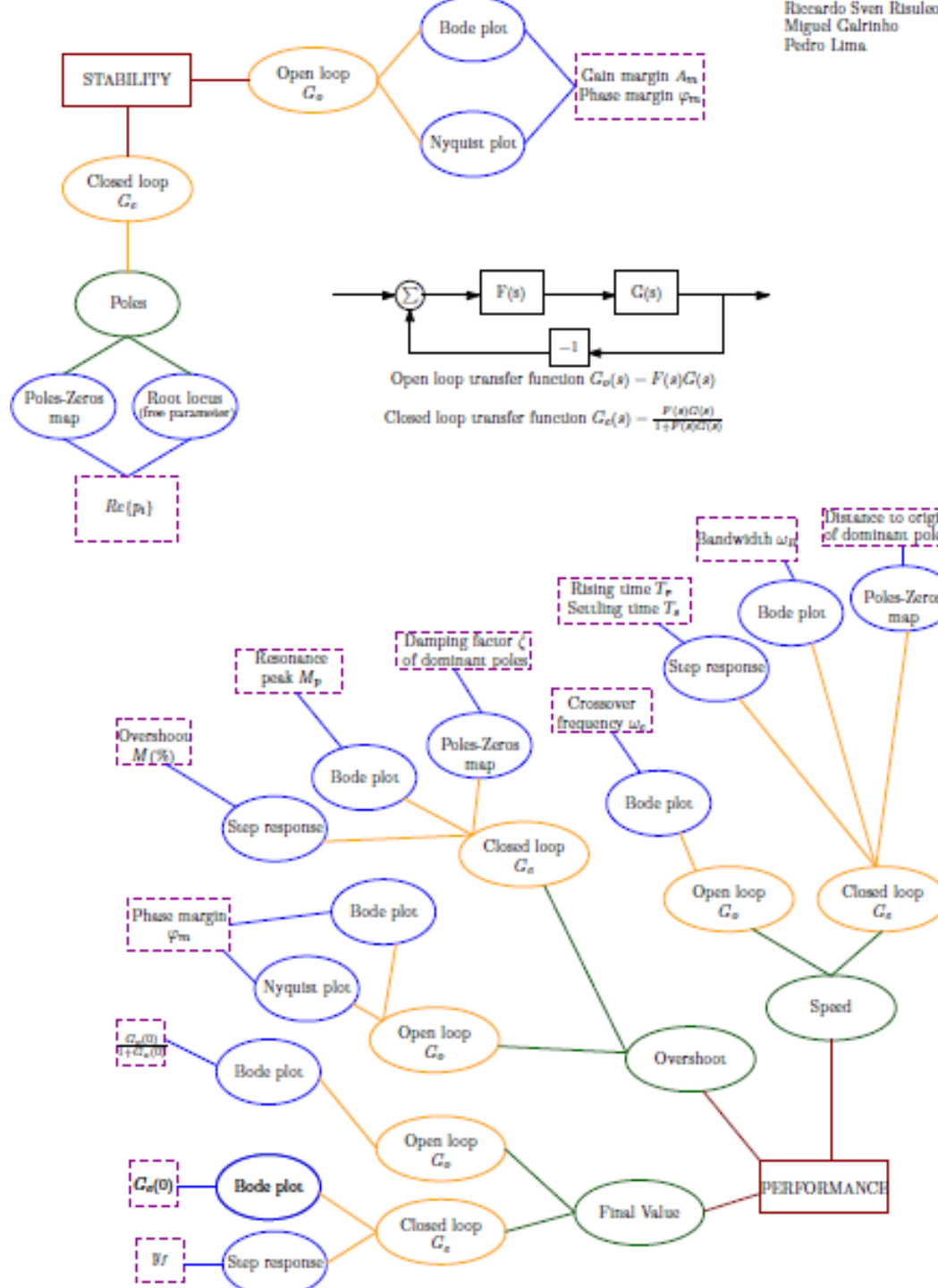
- Repetition av Laplacetransform

<https://www.kth.se/social/files/5639f153f276546dd88d25b4/laplace3.pdf>

- Lab 3: Datorprojekt (robotarm)

- Redovisas i par under c:a 20 min (13-15 dec)
- Anmälan öppnar i Bilda kl. 17 idag. Anmäl dig till samma tid som din partner.
- Ingen partner? Annonsera på KTH Social
- Går att börja med Lab 3 redan nu (anv. kunskaper från datorövningar). Ladda ner lab3robot.zip från kurshemsidan.
- Skjut inte upp Lab 3 till nästa år. Lab 3 utgör bra förberedelse inför tentan.

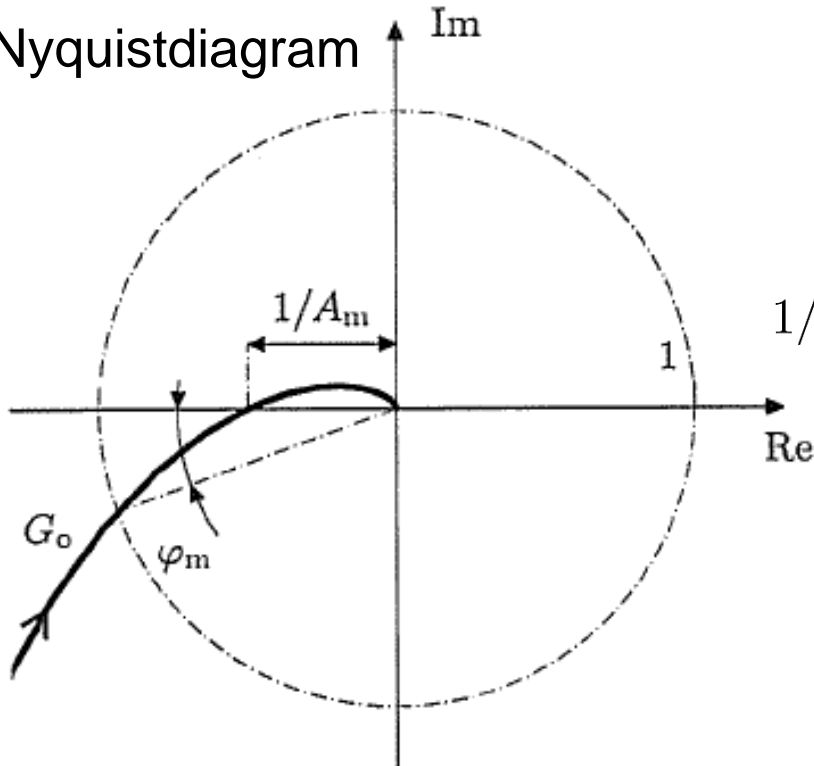

Dagens program

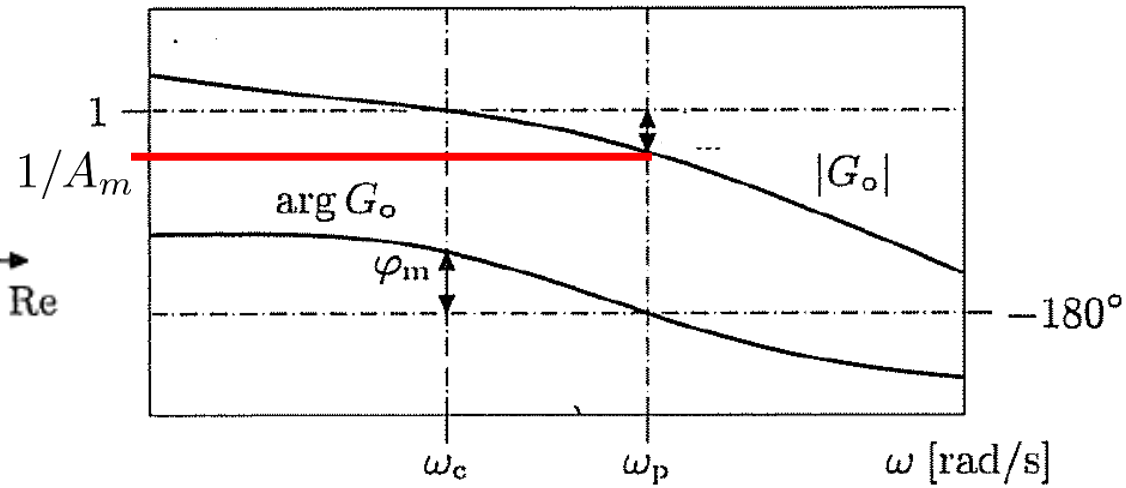
- Halvtidsutvärdering i pausen
- Stabilitetsmarginaler, specifikation av prestanda i tids- och frekvensplanet (repetition, slides)
- Kompensering (forts., slides och tavlan)
- Robusthet – Stabilitet trots modellfel (tavlan)
- Känslighet – Reglerprestanda trots störningar (tavlan)
- Tidsfördröjning och icke-minfssystem (självstudier, G&L s.116-119)

Amplitud- och fasmarginal (öppna systemet)

Nyquistdiagram

Bodediagram

Fas-skärfrekvens ω_p och amplitudmarginal A_m

Skärfrekvens ω_c och fasmarginal φ_m

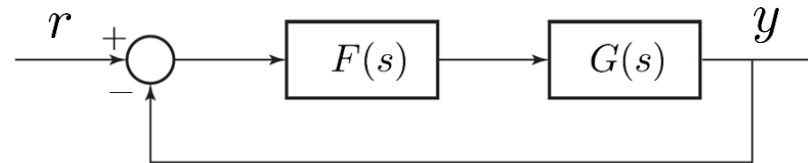
Mäter avstånd till instabilitetspunkten (-1)

Specifikationer för slutna systemet (G_c)

$$G_o(s) = F(s)G(s)$$

$$G_c(s) = \frac{G_o(s)}{1 + G_o(s)}$$

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(G_c(s) \frac{1}{s} \right)$$

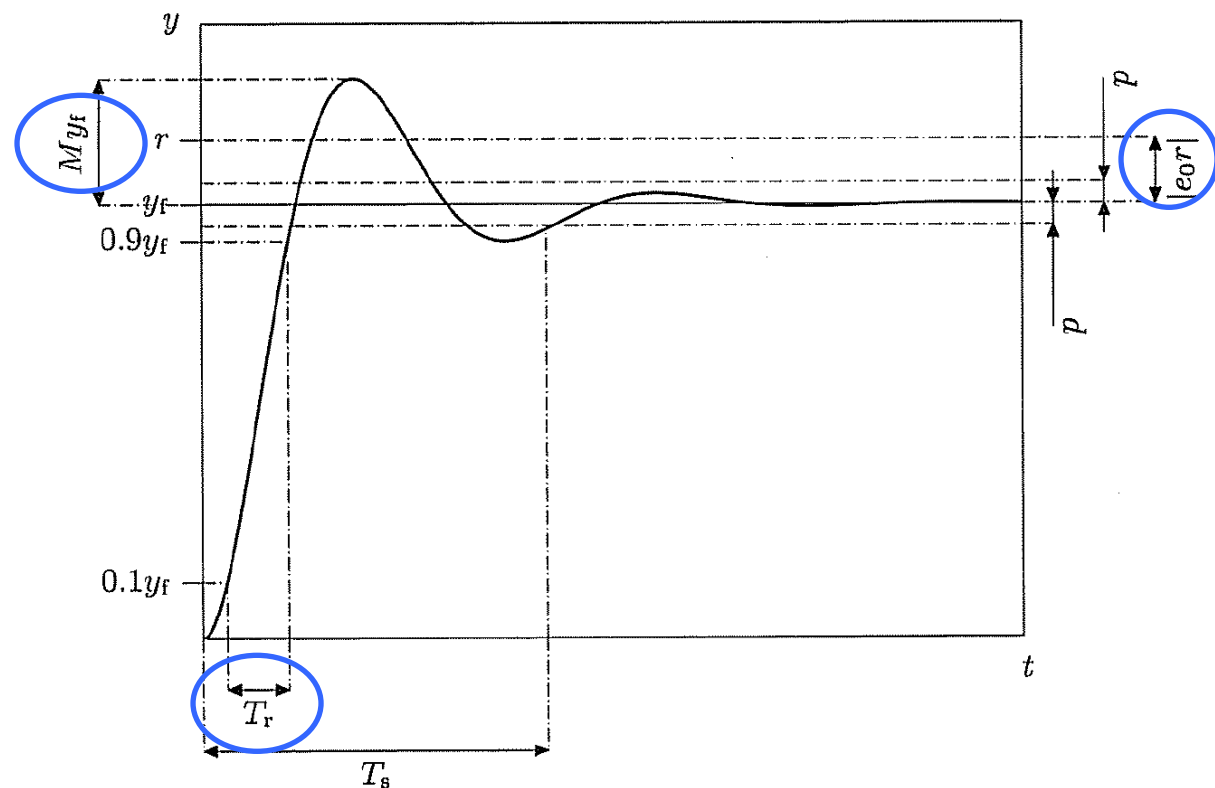

I tidsplanet:

Snabbhet T_r

Dämpning M

Statiskt fel e_0

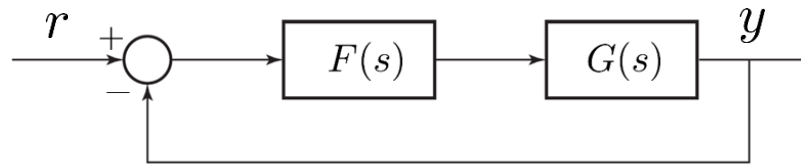

Specifikationer för slutna systemet (G_c)

$$G_o(s) = F(s)G(s)$$

$$G_c(s) = \frac{G_o(s)}{1 + G_o(s)}$$

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(G_c(s) \frac{1}{s} \right)$$

I frekvensplanet

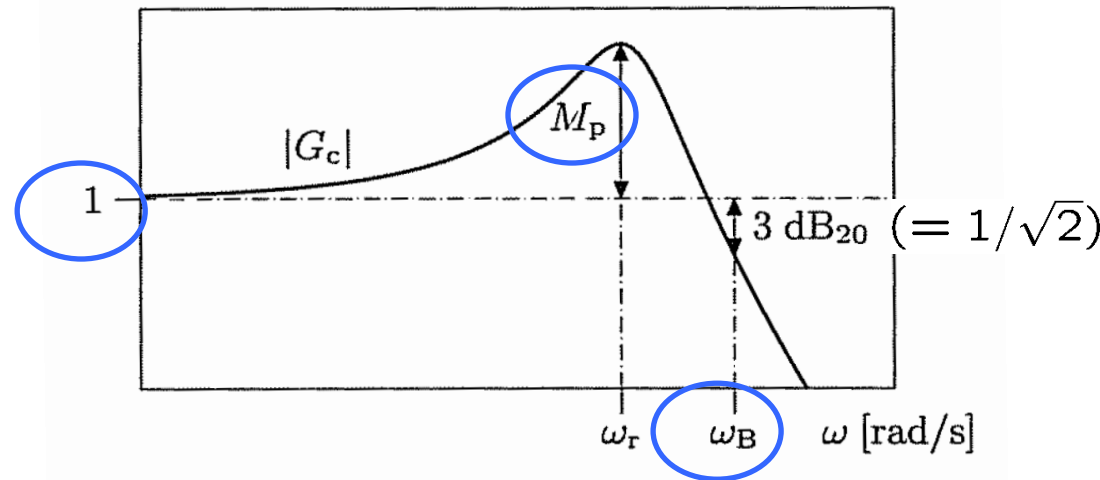
Snabbhet: Bandbredd ω_B

$$(|G_c(i\omega)| \approx 1, \omega < \omega_B)$$

Dämpning: Resonanstopp M_p

$$\left(\max_{\omega} |G_c(i\omega)| \right)$$

Statiskt fel: $e_0 = 1 - G_c(0)$

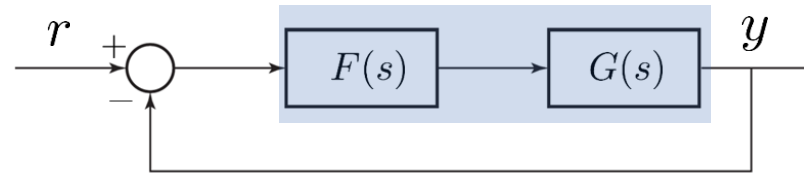

Motsvarande specifikationer för öppna systemet (G_o)

$$G_o(s) = F(s)G(s)$$

$$G_c(s) = \frac{G_o(s)}{1 + G_o(s)}$$

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(G_c(s) \frac{1}{s} \right)$$

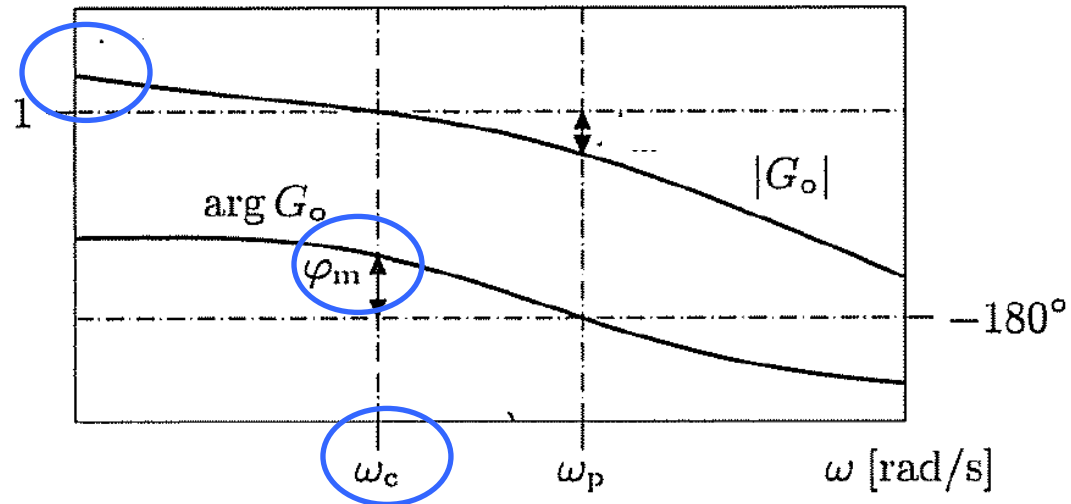
I frekvensplanet

Snabbhet: Skärfrekvens ω_c
 ($\omega_c \approx \omega_B$)

Dämpning: Fasmarginal φ_m
 ($M_p \geq 1/\varphi_m$ [1/rad])

Statiskt förstärkning: $G_o(0)$

$$\left(e_0 = \frac{1}{|1 + G_o(0)|} \right)$$

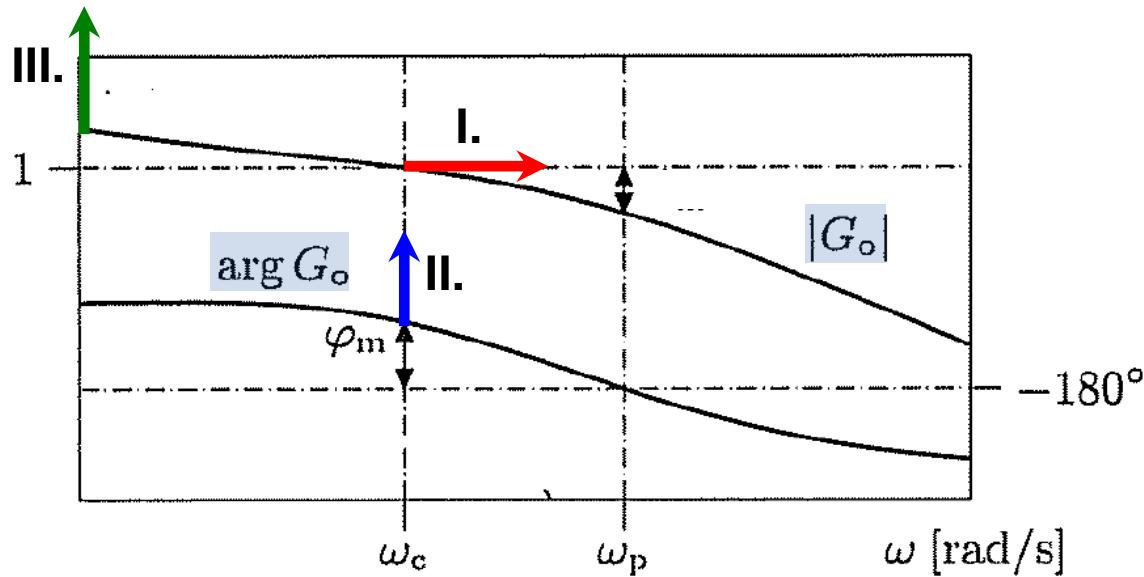
Specifikationer för kompensering av G_o

Krav på:

I. Snabbhet $T_r \sim 1/\omega_B \sim 1/\omega_c$

II. Dämpning $M \sim M_p \geq 1/\varphi_m$

III. Statiskt fel (stegsvar) $e_0 = 1 - G_c(0) = \frac{1}{1 + G_o(0)}$

Dagens program

- Stabilitetsmarginaler, specifikation av prestanda i tids- och frekvensplanet (repetition, slides)
- **Kompensering (forts., slides och tavlan)**
- Robusthet – Stabilitet trots modellfel (tavlan)
- Känslighet – Reglerprestanda trots störningar (tavlan)
- Tidsfördröjning och icke-minfassystem (självstudier, G&L s.116-119)

Kompensering

Typisk kompenseringslänk:

$$F(s) = \underbrace{K}_{\text{fixar } \omega_c} \underbrace{\left(\frac{\tau_D s + 1}{\beta \tau_D s + 1} \right)^N}_{\text{fixar } \varphi_m} \underbrace{\frac{\tau_I s + 1}{\tau_I s + \gamma}}_{\text{fixar } G_o(0)}$$

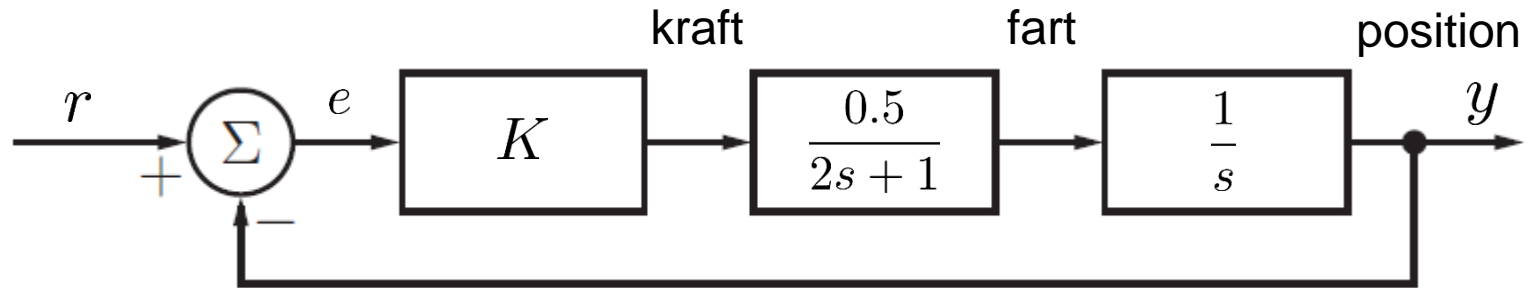
Idé: Använd $F(s)$ för att forma kretsförstärkningen

$G_o(i\omega) = F(i\omega)G(i\omega)$ så att den uppfyller krav på:

- I. Skärfrekvens ω_c (Ex. förra gången, bil_position_ex1.m)
- II. Fasmarginal φ_m (Ex. denna gången, bil_position_ex2.m)
- III. Statiskt förstärkning $G_o(0)$ (Se övningar)

OBS! $N = 1, \beta = 0, \gamma = 0$ ger PID-regulator

Exempel: Positionsreglering av bil (Fall 1-2, förra gången, bil_position_ex1.m)

Fall 1: $K = 1$ ger $T_r = 3.28$ s ($\omega_c = 0.393$ rad/s)

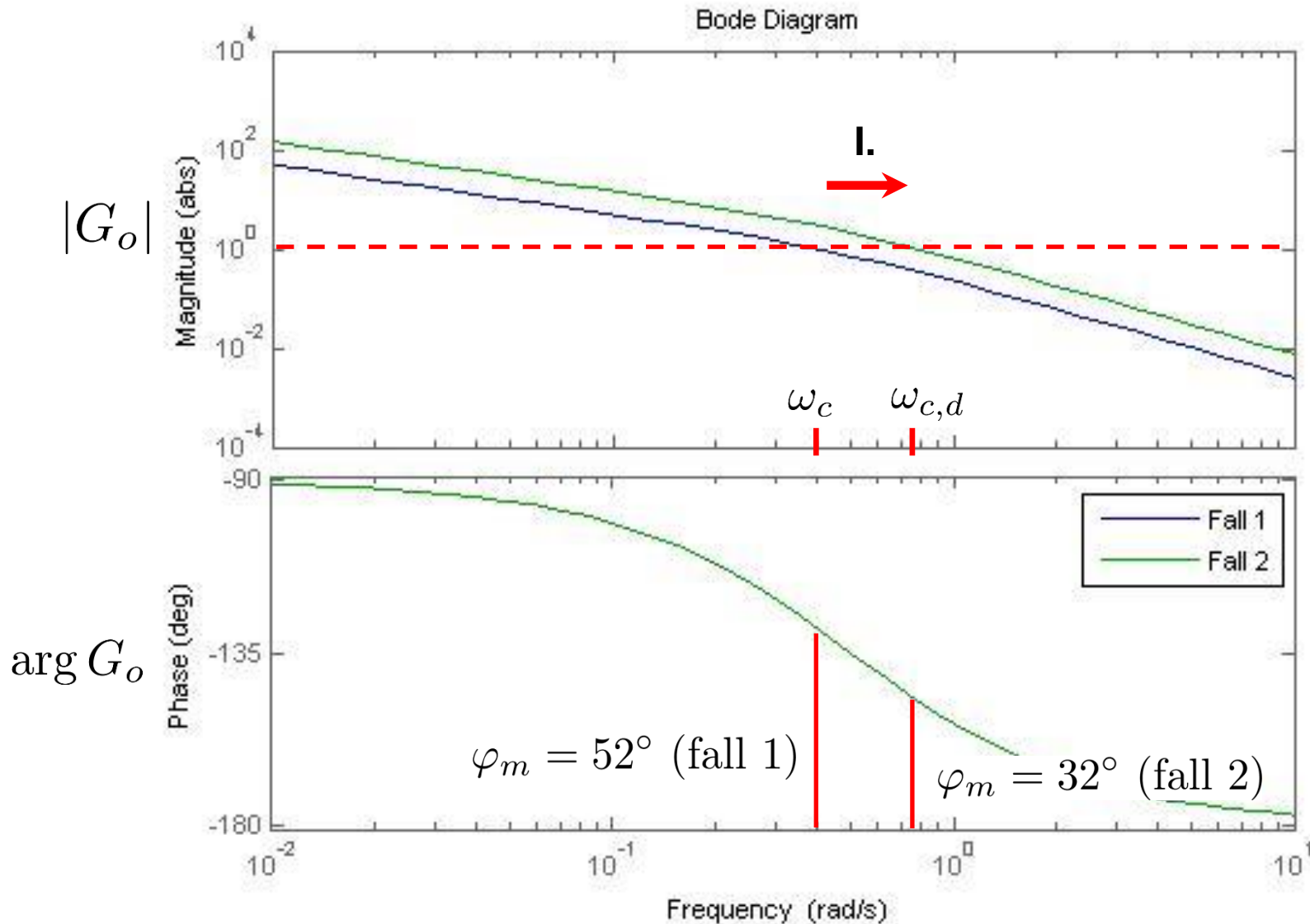
Vi vill ha ett dubbelt så snabbt slutet system, så dubbla ω_c :
 $\omega_{c,d} = 2 \cdot \omega_c \approx 0.79$ rad/s ("desired")

Görs enklast med en P-regulator!

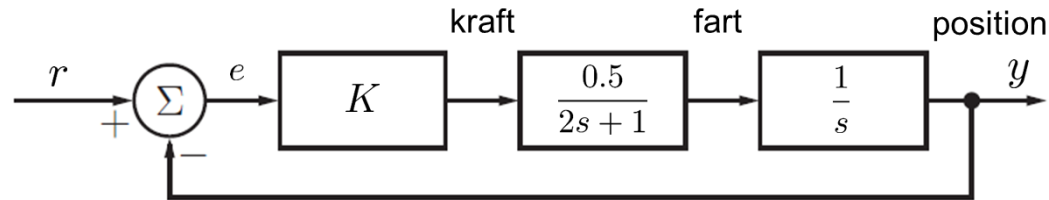
$$\text{Lös } \left| K \frac{0.5}{2i\omega_{c,d} + 1} \frac{1}{i\omega_{c,d}} \right| = 1$$

Fall 2: $K = 2.94$ ger $T_r = 1.53$ s ($\omega_c = 0.79$ rad/s)

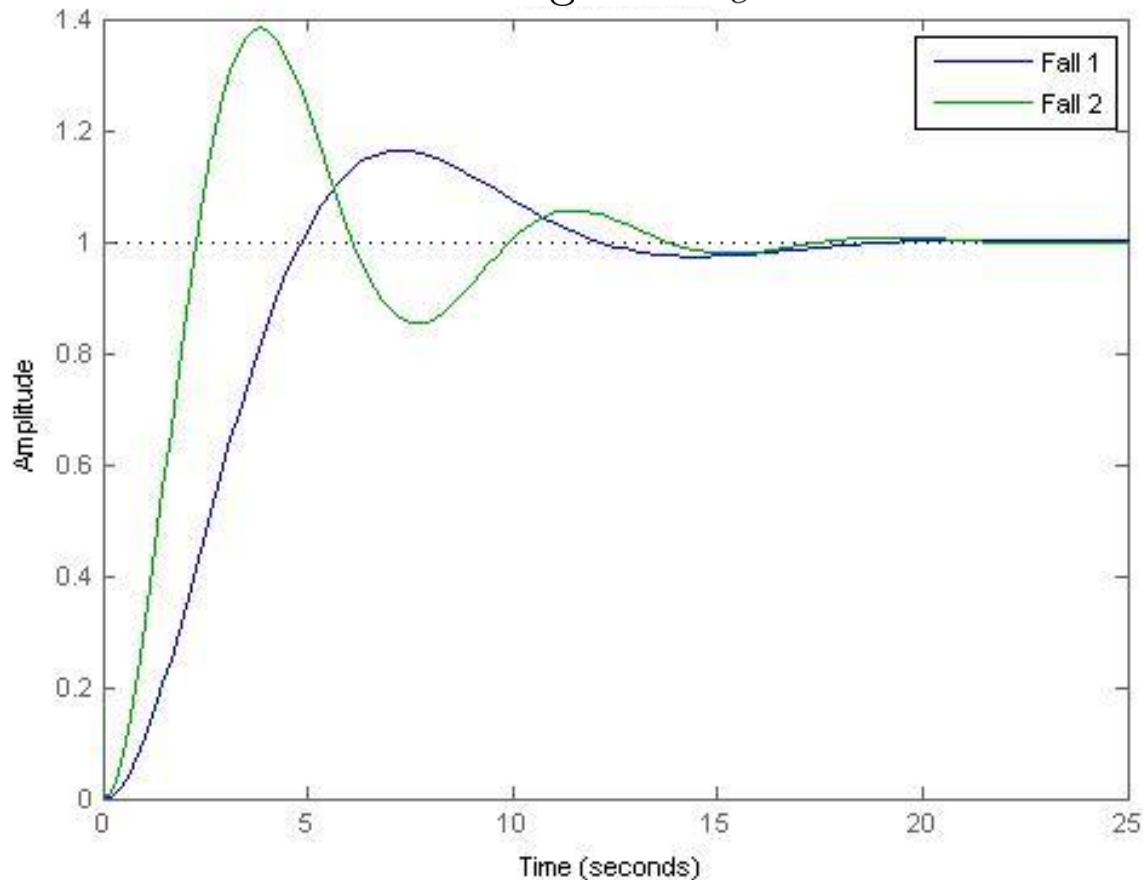
Exempel: Positionsreglering av bil (Fall 1-2, förra gången, bil_position_ex1.m)

Exempel: Positionsreglering av bil (Fall 1-2, förra gången, bil_position_ex1.m)

Stegsvar G_c

Quiz

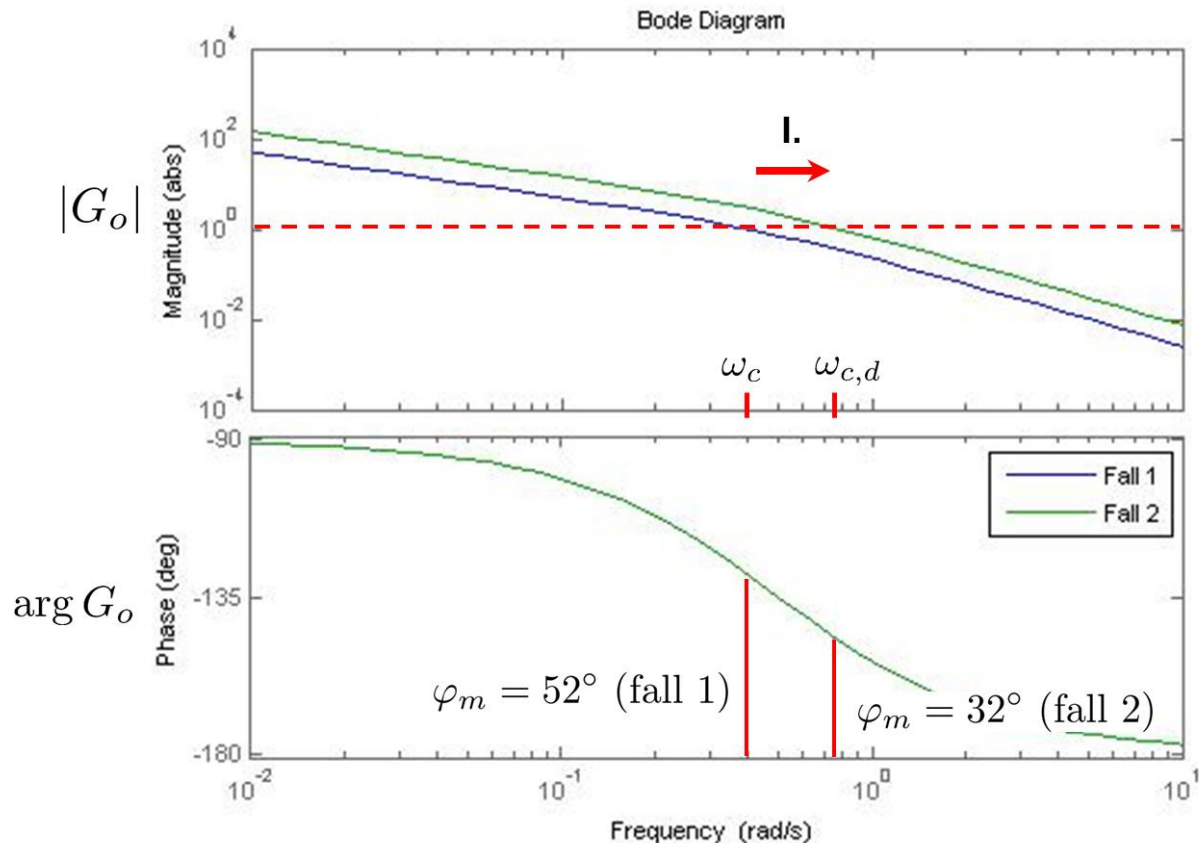
(1) Vilka specifikationer ska vi ge på **öppna systemet** för att motsvarande slutna system ska uppnå snabbheten från Fall 2 och dämpning från Fall 1?

a) $\varphi_m = 52^\circ$ och $\omega_{c,d} = 0.79$ rad/s,

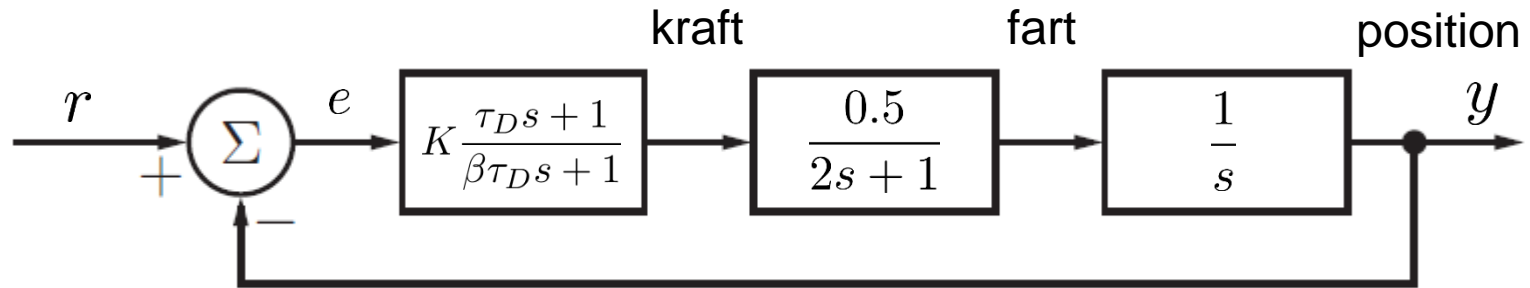
b) $\varphi_m = 32^\circ$ och $\omega_{c,d} = 0.79$ rad/s

c) $\varphi_m = 52^\circ$ och $\omega_{c,d} = 0.39$ rad/s,

d) $\varphi_m = 32^\circ$ och $\omega_{c,d} = 0.39$ rad/s

Exempel: Positionsreglering av bil (Fall 3, bil_position_ex2.m)

Snabbheten i Fall 2 bra, och dämpning i Fall 1 bra. Hur få båda samtidigt? Görs enklast med lead-länk!

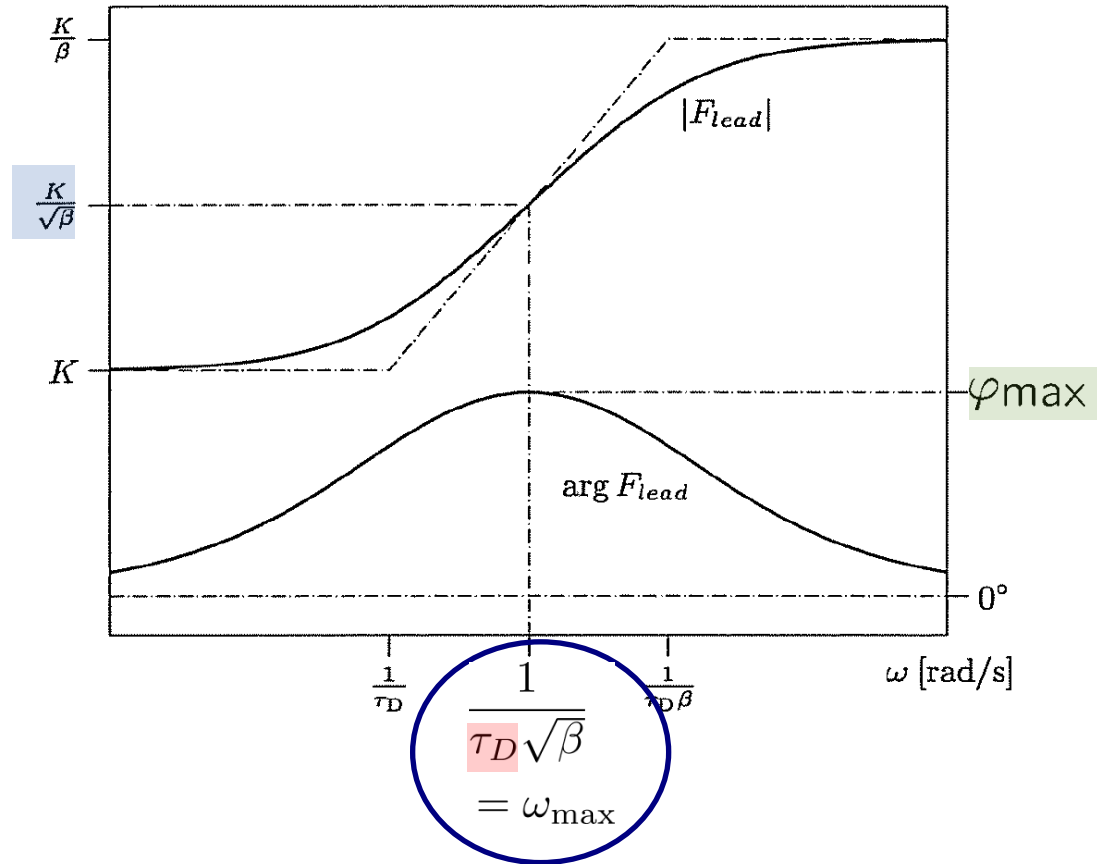
Fall 3: Vi vill ha $\omega_{c,d} = 0.79$ rad/s och $\varphi_m = 52^\circ$. Öka fasen med $52^\circ - 32^\circ = 20^\circ$ vid frekvensen $\omega_{c,d}$ med

$$F_{\text{lead}}(s) = K \frac{\tau_D s + 1}{\beta \tau_D s + 1}$$

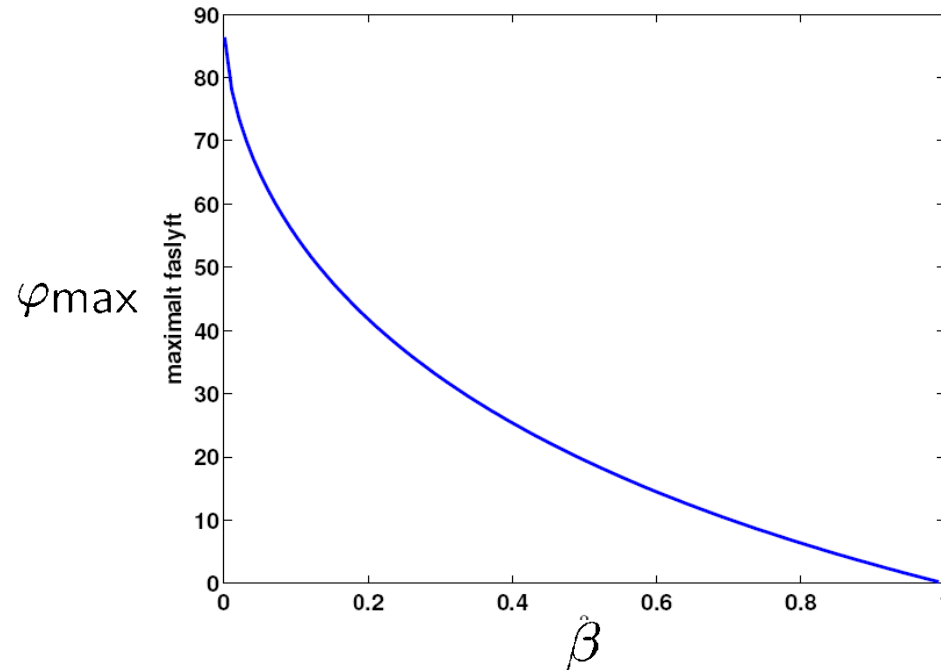
Kompensering med lead-länk (PD-länk) (G&L fig. 5.14)

$$F_{\text{lead}}(s) = K \frac{\tau_D s + 1}{\beta \tau_D s + 1}$$

- **Fördel:** positivt fasbidrag (faslyft)
- **Nackdel:** Stor förstärkning vid höga frekvenser

Maximalt faslyft beror på β (G&L fig. 5.13)

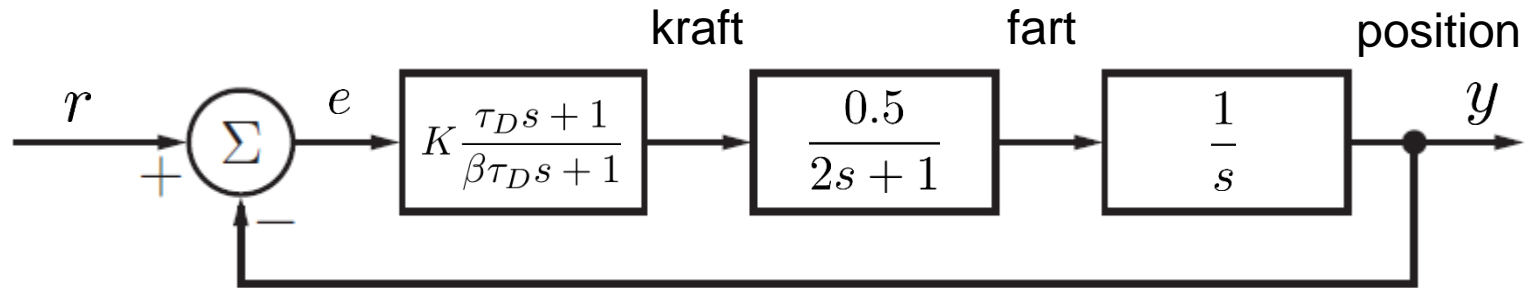

1. Bestäm β så att fasökning blir tillräckligt stor

2. Bestäm τ_D så att $\omega_{c,d} = \omega_{\max} = \frac{1}{\tau_D \sqrt{\beta}}$

3. Bestäm K så att $|F_{\text{lead}}(i\omega_{c,d})G(i\omega_{c,d})| = 1$ $\left(|F_{\text{lead}}(i\omega_{\max})| = \frac{K}{\sqrt{\beta}} \right)$

Exempel: Positionsreglering av bil (Fall 3, bil_position_ex2.m)

Fall 3:

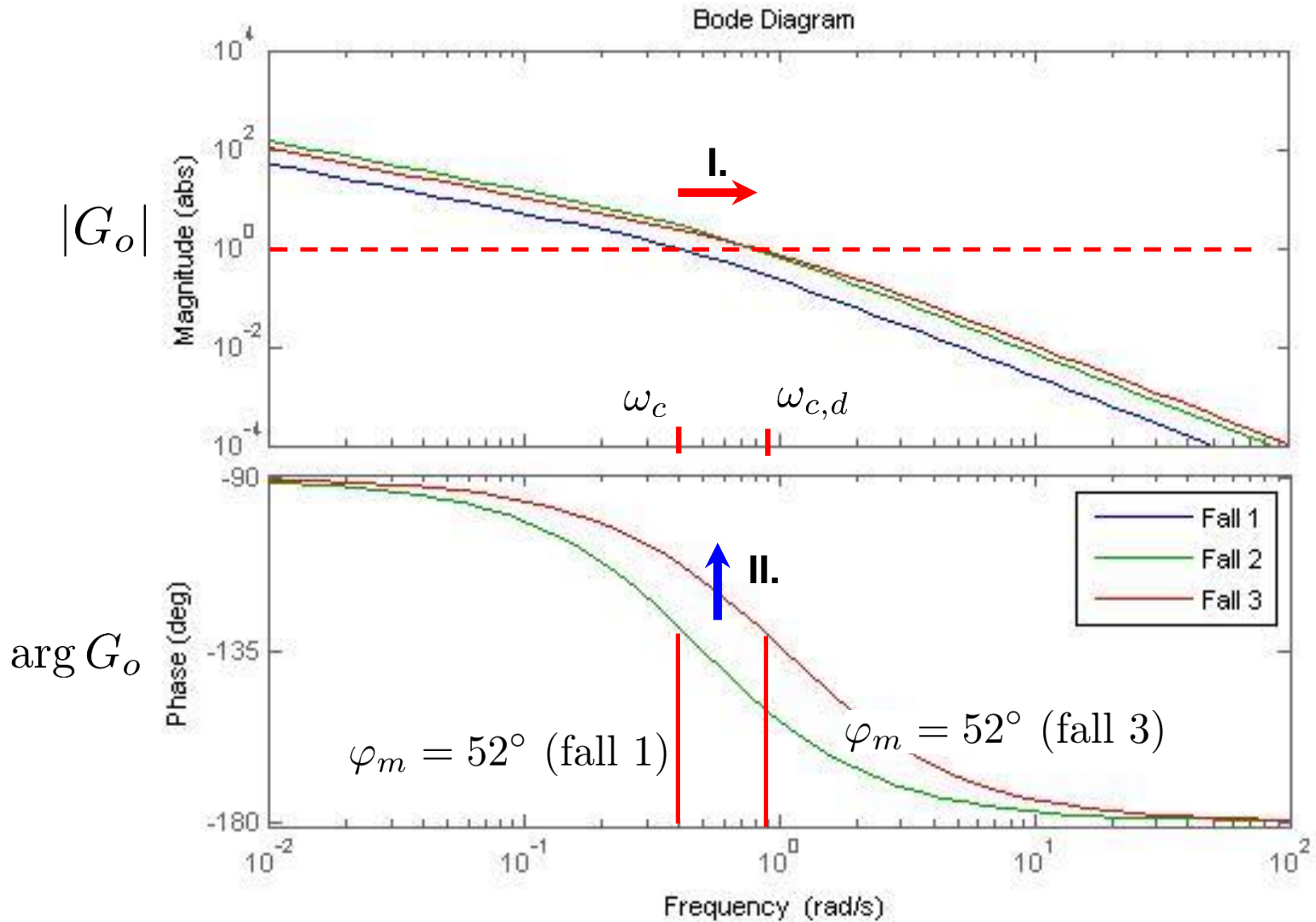
1. Öka fas med $20^\circ \Rightarrow \beta = 0.49$
2. Bestäm τ_D så att $\omega_{\max} = \omega_{c,d} = 0.79$ rad/s

$$0.79 = \frac{1}{\tau_D \sqrt{\beta}} \Rightarrow \tau_D = 1.81 \text{ s}$$

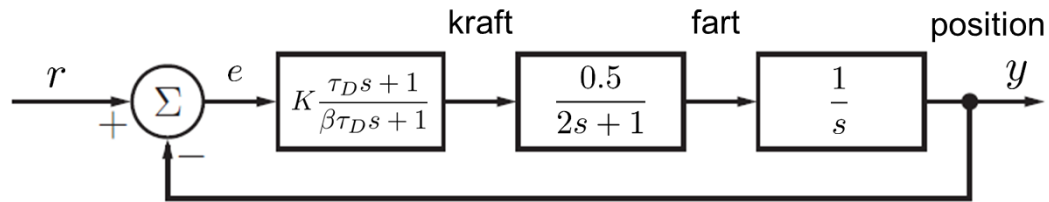
3. Bestäm K så att

$$1 = |G_o(i\omega_{c,d})| = |F_{\text{lead}}(i\omega_{c,d})| \left| \frac{0.5}{2i\omega_{c,d} + 1} \frac{1}{i\omega_{c,d}} \right| = \frac{K}{\sqrt{\beta}} 0.34 \Rightarrow K = 2.06$$

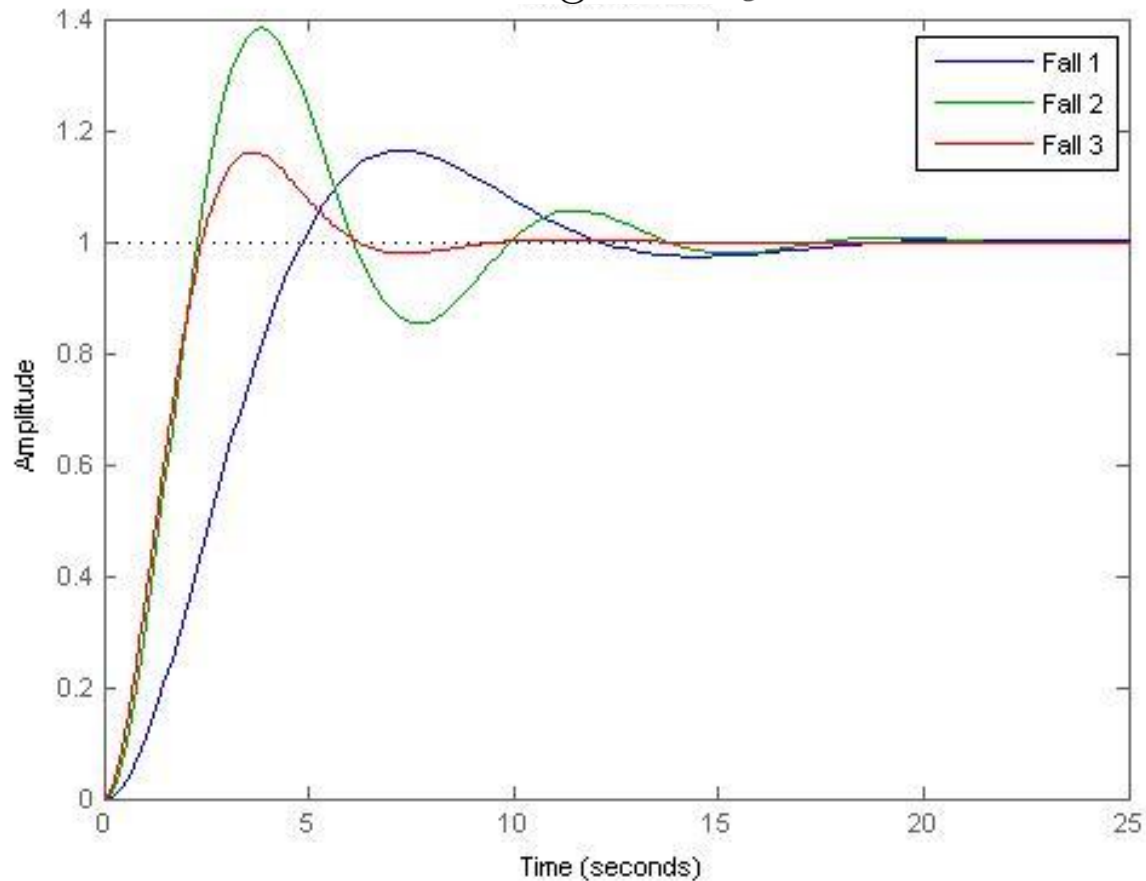
Exempel: Positionsreglering av bil (Fall 3, bil_position_ex2.m)

Exempel: Positionsreglering av bil (Fall 3, bil_position_ex2.m)

Stegsvar G_c

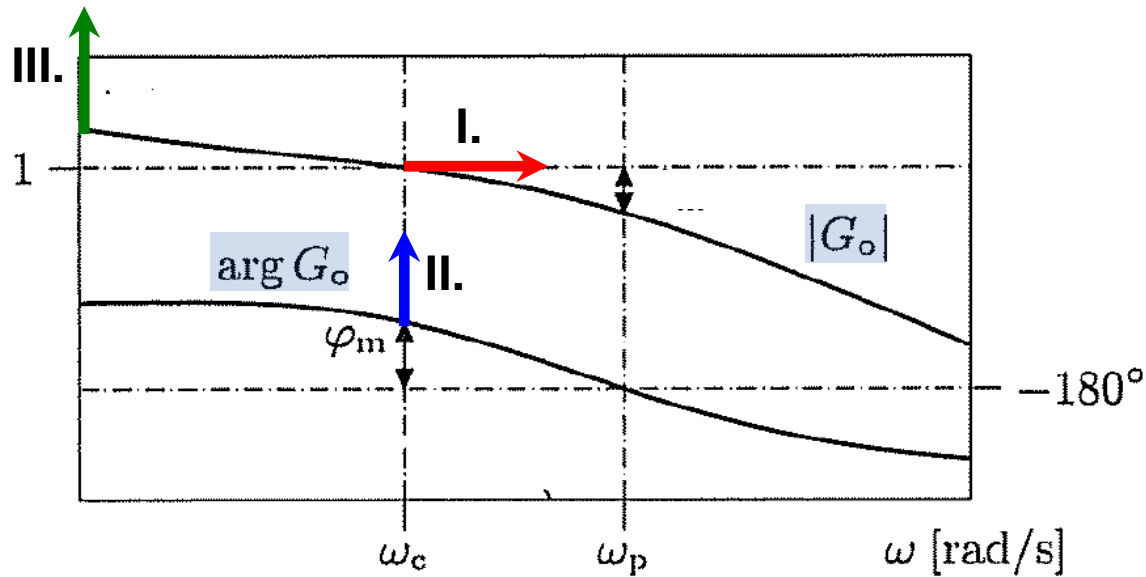
Specifikationer för kompensering av G_o

Krav på:

I. Snabbhet $T_r \sim 1/\omega_B \sim 1/\omega_c$

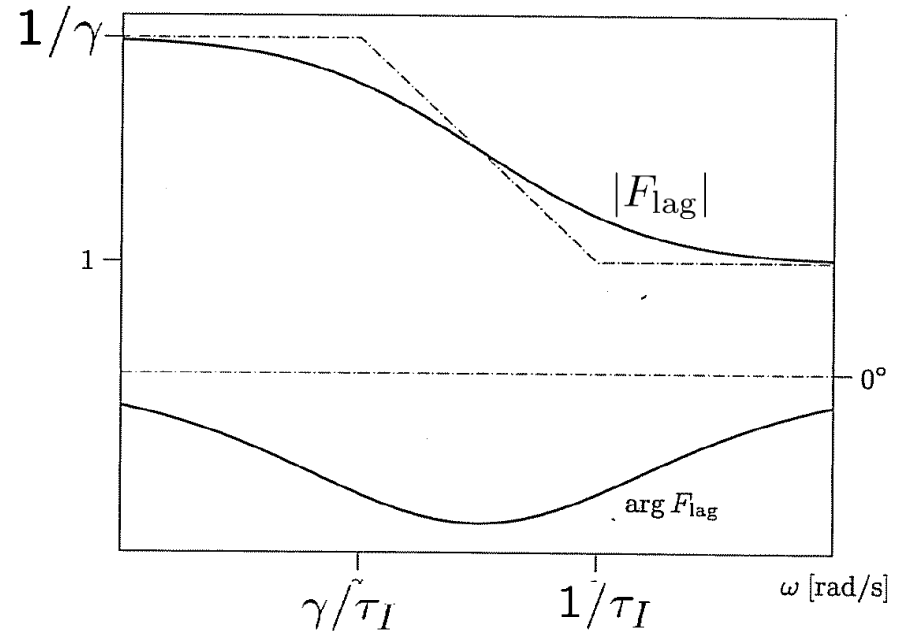
II. Dämpning $M \sim M_p \geq 1/\varphi_m$

III. Statiskt fel (stegsvar) $e_0 = 1 - G_c(0) = \frac{1}{1 + G_o(0)}$

III: Kompensering med lag-länk (se övningar)

$$F_{\text{lag}}(s) = \frac{\tau_I s + 1}{\tau_I s + \gamma}$$

- **Fördel:** Ger stor lågfrekvent förstärkning. Minskar statistiskt fel med ungefär $1/\gamma$ (se övning för exakt analys)
- **Nackdel:** Minskar fasmarginalen. Välj τ_I tillräckligt stort (tumregel: Välj $\tau_I = 10/\omega_c$ så minskar fasen med 6°)

Dagens program

- Stabilitetsmarginaler, specifikation av prestanda i tids- och frekvensplanet (repetition, slides)
- Kompensering (forts., slides och tavlan)
- **Robusthet – Stabilitet trots modellfel (tavlan)**
- Känslighet – Reglerprestanda trots störningar (tavlan)
- Tidsfördröjning och icke-minfassystem (självstudier, G&L s.116-119)

Quiz

(2) Vad testar robusthetskriteriet?

- a) Om det verkliga återkopplade systemet är stabilt.
- b) Om det modellerade återkopplade systemet är stabilt.
- c) Om det verkliga öppna systemet är stabilt.
- d) Om det modellerade öppna systemet är stabilt.

Quiz

((3) Vad betyder det att

$$|G_c(i\omega)| > \frac{1}{|\Delta_G(i\omega)|}$$

för det verkliga systemets Nyquistkurva?

- a) Nyquistkurvan omsluter -1 minst en gång.
- b) Nyquistkurvan omsluter -1 exakt en gång.
- c) Nyquistkurvan omsluter inte -1.
- d) Robusthetskriteriet säger ingenting om Nyquistkurvan.

Quiz

(4) Hur beror känsligheten, $|S(i\omega)|$, på kretsförstärkningen?

- a) Om kretsförstärkningen är stor blir känsligheten stor.
- b) Om kretsförstärkningen är stor blir känsligheten liten.
- c) De är inte kopplade till varandra.
- d) Kretsförstärkningen är begränsad av känsligheten men har ingen påverkan på den.